

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zensitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti: v Jugoslaviji: celoletno naprej plačan . . . K 180— polletno . . . „ 90— 3 mesečno . . . „ 45— 1 . . . „ 15—
 V inozemstvu: celoletno . . . K 240— polletno . . . „ 120— 3 mesečno . . . „ 60— 1 . . . „ 20—
 Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisano in zadostno frankovano. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono. Poština plačana v gotovini.

Dr. Ivan Tavčar:

Ne vlivajmo olja v plamen!

Vse kaže, da postaja obisk gospoda Stojana Protiča, s katerim je počastil Slovenijo, nekako usodepoln. Mož, ko je prišel k nam, se je oklenil hiperklerikalnih krogov in poslušal je samo to, kar so mu ti pripovedovali. Ti krogi pa pripovedujejo že dvajset let, da je napredna stranka v Slovincih mrtva, da že leži globoko v zemlji in da se iz tega groba ne dvigne nikdar več. To pravilico — da je samo pravljica, dokazuje najbolje to, da se skrajni klerikalni krogi s tem »mrličem« bojujejo že več nego dvajset let z ljutejšim srdom, kakor se je bojeval Don Kišot s svojim mlinom na sapo! — so pogreli tudi gospodu Protiču. Nabasali so z njo njegova ušesa tako, da je minister zapustil Slovenijo z radostnim prepričanjem, da napredna stranka v Slovincih obstaja iz kakih desetih glav, katere pa vse skupaj ne pomenjajo nič. To pesem prepeva sedaj gospod Protič pri vsaki ministrski seji, in baje je ta gospod odločnejši zagovornik slovenskega klerikalizma v Beogradu, nego sam dr. Korosec. Gospod Protič je velik lisjak, pravijo, ali tu se je vjel v skrbno nastavljeno mrežico. To bi nas sicer ne zanimalo, če bi vse to ne imelo silno neprijetnih posledic za Jugoslavijo.

Ni dvojbe, da je ta intervencija gospoda Protiča že rodila svoje sadove. Bojim se, da se v našem političnem življenju že prikazuje duh gospoda Šusteršiča, in prejkone bomo kmalu tam, kjer smo bili nekaj: da uradništvo, da učiteljstvo, če se ne bo izkazalo s spričevalom klerikalstva, ne bo dobivalo služb, in da naši trgovci, naši industrijalci, naši obrtniki, če ne bodo predložili ravnostega spričevala, ne bodo dobivali v Jugoslaviji nikake državne zaslombe. Kakor nekaj Šusteršič, tako bo sedaj naša deželna vlada prejkone organizirala svoj teror čisto po receptu dr. Gosaria, ki hoče, da naj se vse socialne reforme v naših pokrajinah izvedejo zgolj le na račun napredne stranke. Bojim se, da bo tako, in bojim se, da že najbližja prihodnost prinese dokazov za vse to!

Bila je namreč velika politična napaka, da je Stojan Protič spregovoril besede: »Če hočejo Slovinci, da naj jih Bog vlada, naj jih pa vlada!« Tako se je Bog iz avtoritativnih ust identificiral s politikom, kar bo škodovalo cerkvi, škodovalo pa predvsem tudi državi. Težka odgo-

vornost za vse to pada na gospoda Stojana Protiča, in ne dvomim, da pride ta gospod minister prav kmalu sam do prepričanja, da njegovo načelo, da naj Bog vlada Slovence tudi v politiki, da naj torej nastopa kot voditelj izbrane politične stranke, ni bilo niti modro, niti koristno.

O vsem tem me prepričuje politični boj in oblika tega boja, ki se je po Protičevem obisku poostriala, skoraj bi rekel, do prismojene razdvižnosti. Na eni strani raste greben klerikalnim teroristom, na drugi pa posebno naši mlajši krogi mislijo, da naj se vodi politični boj s tisto neusmiljenostjo, kakor smo ga vodili svojčas. Faktum je, da si politične stranke na Slovenskem stoje nasproti kakor ljuti sovražniki, ki komaj čakajo, da bi eden drugega požrli. Za svojo osebo ne morem drugega, nego da obžalujem take pojave v našem političnem življenju. Ni je pa moči, ki bi mi zapečatila usta, da bi ne dvignil svojega glasu in da bi brez bojzani na levo in desno odkritosrčno povedal, da se Jugoslavija še vedno ne nahaja v položaju, v katerem bi se smeli njeni strovi lahko dušno mesariti med seboj!

Pred menoj leži izjava duhovščine ljubljanskega mesta, kakor to je takoj po regentovem odhodu objavil »Slovenec« dne 2. julija. Posamezniki te izjave sicer niso podpisali, podpis je splošen: »Duhovščina ljubljanskega mesta«. Nimam pa najmanjšega povoda, upati, da leži pred menoj mistifikacija, kateri bi bil nasedel »političen list za slovenski narod«. Ta izjava je pristna, in z njo moramo torej računati.

V ti izjavi človeku nehote silita pred oči dva odstavka. Ljubljanska duhovščina govori: »Zakona, ki bi delal krivico božji Cerkev, ne bomo priznali in se mu ne pokorili«. Druge besede pa se glase: »Kaj se z božjim naukom strinja, ne more odločevati država, ampak le tisti, ki jih je sv. Duh postavil, da vladajo Cerkev«. To se pravi: o tem, dela li kak zakon krivico božji Cerkev, imajo soditi samo tisti, ki jih je sv. Duh postavil, da vladajo Cerkev. Vlada Cerkev bo torej stala nad državno vlado, in ker ima duhovščina vsakega veroizpovedanega prav rada svoje posebne politične nazore, ga skoraj ne bo zakona, v katerega se ne dalo vmešati to ali ono, češ da je Cerkev sovražna. Z eno besedo: vse zakone neklike lahko cerkvena cenzura

predsé in skoraj pri vsakem se bo lahko konstatiralo, da dela krivico božji Cerkev, da ga torej katoličani ne smejo priznati in da se mu ne smejo pokoriti. S tem pa bo v državi, v kateri je pravoslavna konfesija v veliki večini, v kateri je še vse polno drugih veroizpovedovanih, na stečaj odprto okno, pri katerem bo silil v državo najhujši katerni boj!

Svojo izjavo opravičujejo ljubljanski duhovniki s »hrepnenjem po kancelarparagrafu«. Kaj bo s tem paragrafom, ne vemo. Jaz za svojo osebo mislim, da so nade, ki se stavljajo v ta izjemni zakon, silno pretirane: mislim pa tudi, da je bojazen pred tem zakonom istotako pretirana. Božji nauk nima čisto gotovo nič od tega, se li s prižnice priporočajo kandidati kake stranke, ter bi Kristus, če bi danes hodil med nami, iz svojih templjev izgnal politične branjevece ravnotako, kakor je izgnal svojčas navadne branjevece. Da bi se zaradi tega organizirala kaka špijonaža po katoliških cerkvah, to bi ne bila srečna politična taktika. Duhovščina bo sama kmalu sprevidela, da si politična agitacija med božjo službo ne bo v korist. Dandanes so stranke drugačnega kova, kot so bile poprej, in ni izključeno, da se bo pridigarju, če bo napadal neljube mu stranke, kar v cerkvi odgovarjalo, tako da bodo politični tumulti in pretepi v božjih hramih na dnevnem redu. Prepričan sem, da bo Cerkev sama prav kmalu skrbela za remeduro. Prepričan pa sem tudi, da agitacija v cerkvi ni glavna stvar. Glavna stvar je agitacija duhovščine zunaj cerkve: mlad in vnet kaplan, ki bo ponoči in podnevi lazil od hiše do hiše, bo dosegel večje uspehe, nego pridiga, in naj bo ta še tako agitatorična. Te agitacije se pa duhovščini ne more prepovedati, ker je vsak volilec opravičen, da agitira, kolikor more.

Zatorej mislim, da so nade, ki se stavljajo na kancelarparagraf, neutemeljene. A neutemeljeno je tudi bilo, da je ljubljanska duhovščina porabila kancelarparagraf ter slovesno izrekla, da zakona, ki bi delal krivico božji Cerkev, ne bo pripoznala in da se mu ne bo pokorila. Naravnost nesrečno pa je bilo, da je še dalje pristavila, da o tem, dela li kak zakon krivico božji Cerkev, ne more odločiti država ampak tisti, ki jih je sv. Duh postavil, da vladajo Cerkev.

Kakšne bodo posledice? Na isto stališče le lahko postavi predvsem pravoslavna Cerkev. Obe konfesiji si bosta hitro v laseh, ker bo vsaka,

če bo opazila, da kak zakon ustanavlja koristi bodisi za pravoslavje, bodisi za katoličanstvo, med svoje vernike razbodbala, da je dotični zakon nasproten Cerkvi. Potem naj pridejo še protestanti in nazadnje še židje, pa res ne bomo imeli v državi zakona, proti kateremu bi ne ugovarjala ta ali ona konfesija! Tako bodo konfesije rodile največje konfuzije, posebno še takrat, če se oglašajo tudi muslimani, ki takoj posežejo po handžarju ter te pobijejo, če si pozabijo čevlje sezuti, preden si stopil v mošejo.

Korak ljubljanske duhovščine je torej vsega obžalovanja vreden, in tolaži me samo to, da gospodje glede vse stvari niso tako hudo mislili, kot so zapisali.

To bomo imeli puntov, klanja, požiganja, z eno besedo, celo an-

arhijo, ker ni izključeno, da se tudi drugi sloji izven Cerkev postavijo po robu: Pokorimo se samo tistemu zakonu, ki nam je všeč! Gospodu Stojanu Protiču, ki je s svojim nastopom v naših pokrajinah vdihnil našemu skranemu klerikalizmu novih skrajnih moči, moram prepustiti vso odgovornost za posledice. Sam pa zastopam stališče, da je pametnih politikov, naj so stari ali mladi, prva dolžnost, da ne vlivajo olja v ogenj, da mirijo duhove in da predvsem vpoštevajo, naj so še taki radikalci, izrek velikega državnika: Nobena država se brez vere in svobode ne more vladati. Ta državnik je bil grof Cavour, ki je bil s klerikalizmom kvečjemu toliko v sorodstvu, kakor sta bila z menoj Adam in Eva, ko sta hodila še po paradizu.

Nekaj pripomb o fujskem prometu na slovenskem Koroškem.

Ko pridrvi vlak iz Karavanskega predora na Koroško, se začudi oko spričo lepote, ki se razgrne pred njim. Dolina mestoma stisnjena, drugod nekoliko razširjena, zastražena na desni po visokih gorskih velikanih, na levi po holmih in planotah, naravnost vabi človeka na poset. To je Rož (Rožna dolina), vsa posejana s polji in prijaznimi slovenskimi vasicami, tonečimi v zelenju. Slovenske so te vasi in slovenska njihova imena. Komaj mesece stejemo, odkar so v naši posesti. Preje so hodili Nemci tod in so hodili z zavistjo, ker so čutili, da je ta zemlja vendarle naša last. Pa so pripomnili: Ein armes slovenisches Dorf. Zraven so pa damadan cele čete izletnikov preplavljale naše lepe kraje. Letoviščarji so trumoma iskali prebivališče po prijaznih krajih slovenske Koroške.

Po vsej pameti bi človek pričakoval, da bo izletniški in letoviški naval iz ostale Jugoslavije na slovensko Koroško ob dani priliki znatno prekosil nemškega. Pristoine oblasti so ukrenile vse, kar je bilo v trenutnih pogojih mogoče, in se trudijo venomer, da bi odstranile morebitne pomanjkljivosti. Generalni komisariat za tujski promet v Ljubljani, okrajno glavarstvo, Narodni svet, Ekspozitura generalnega komisarijata v Borovljah so vedno pripravljene, iti letoviščarjem na vse mogoče načine na roko. Zlasti generalni komisariat v Ljubljani in njegova eks-

pozitura v Borovljah sta interesantom vedno drage volje na razpolago z navseti, informacijami in posredovanji.

Biser naše posesti na slovenskem Koroškem je Vrbsko jezero, o katerem je bilo tekom zadnjih tednov povedanega že toliko, da je ponovno opisovanje menda odveč. Pripomniti je treba le nekaj: Nemci so vedno pazili na to, da so naše kraje po možnosti zapostavljali in dušili njihov razvoj. Zato so tudi skrbeli predvsem za severno jezersko obal, ki je bila bližja nem. zaledju in bolj pomenčurjena nego južna. Iz te nemške enostranosti je vzrastlo za južno obal (torej tisto, ki je danes v naši posesti), nekaj ugodnosti, nekaj pa tudi neprilik. Ugodnost obstoji predvsem v tem, da ti kraji niso preveč natrpani s stavbami in je torej zanje dana možnost vedno novega in svežega procvatja, ki ga bomo lahko z umnim gospodarstvom po lastnem okusu izvedli ml. pravi lastniki. Vsi prizadeti sloji našega naroda bi morali sodelovati tu, da si ustvarijo jugoslovansko poletno bivališče na skrajni severni meji. Poleg lastnih koristi vsakega posameznika bi morala voditi vse skupaj misel in zavest, da je treba ugraditi našo ogroženo mejo in jo zavarovati tako trdno, da si je sploh nihče ne bo upal napasti. Najtrdnjša obramba pa je gotovo gospodarsko blagostanje in njegova naravna posledica: jaka, narodna in osebna samozavest. In k temu lahko v obilni meri pripomoremo

Fran Govekar:

Svitanje.

(Dalje.)

Bernadotte si je zapisal Vodnikovo ime in bivališče ter vstal.

»Se pred mrakom hočem biti v Logatcu«, je dejal. »Zato se poslavljam, prečastiti. Hvala vam za gostoljubje, ki ga izkazuje mojim tovarišem in meni!« — In prijel je čašo, polno krvavordečega vipavca, in jo dvignil. »To poslednjo čašo na zdravje vam. Živeli!« in trčil je z župnikom ter jo izpraznil do dna.

Pod stopnicami k župnišću in cerkvi so že rezgetali konji in na njih so sedeli francoski kirasirji v kovinskih oklepih in repastih šlemih. Pričakovali so poveljnika.

General Bernadotte je krepko stisnil župniku roko, se naglo poslovil od Murata in tovarišev ter nato lehkih in urnih korakov odšel.

Vsa družba je hitela za njim pred župnišče. Z jasnega neba je svetilo solnce in o jutranji otožnosti ni bilo v naravi nobenega sledu več.

»Do svidenja, gospodje!« je še zaklical Bernadotte s svojega rjavca, ga izpodbodel ter na čelu kirasirjev kakor lastovka odletel proti severu.

Sredi pestrili uniform je stal župnik in zrl zamišljen za letečo eskadrono. Kakor bi ga bil

ostavil star, dober znanec, mu je bilo pri srcu in žalost mu je silila v dušo.

»Sam Bog je z našo republiko!« se je na tihi petek popoldne šalil general Murat, ko sta mu na poštenem dvorišču Wenigar in Hueber pripovedovala o tamošnjih ostrih zimah, rezki in silni burji ter o velikanskih zametih snega, ki se nagonili včasih prav do prvega nadstropja postojnskih hiš. »Sam Bog je s Francozi in Buonapartom. V Italiji so bile vse struge napol prazne, vodovje povsod plitko, močvirja skoraj suha, a tukaj diši že po pomladi.«

Na obširnem dvorišču postojnske pošte so trije karabinjerji s čohali in ščetmi snažili, gladili in česali konje ter se obenem zabavali s Hueberjevima dečkoma, ki sta tekala okoli njih. Dasi se niso mogli razumeti, so bili karabinjerji in dečka vendarle skoraj neločljivi. Vojaki, oženjeni možje in očetje, so se radi igrali s petletnim Gvidonom in šestletnim Henrikom, dečka pa sta sijala od same sreče, kadar so jima prijazni Francozi nataknili povrhu čepic bleščeče čelade z ogromnimi rdečimi grebeni ter ju posadili na neosedlana konja. Vodili so konja počasi po dvorišču, se smejali in šalili, dečka pa sta klicala vsa blažena: »Papa! Mama! Glejta, glejta!«

Ob vodnjaku sta stala dva francoska konjika, črpala vodo v vedrice. »Dvigala deklam na glavo, jim govorila!« sicer nera-

zumljene, a povsem dobro občutene besede, jih lovila za gole roke in jih ščipala v polna lica. Smela sta bila mlada konjenika in črnolase mlade dekle v enobojnih krilih kavne barve, goloroke z belimi ošpetlji in s franžastimi robci navskriž preko prsi so jima bile seveda prav všeč.

»Ti neumni dedec!« se je zajezila prva in ošinila vojaka s pogledom, ki je bil vse prej ko nevoljen.

»Pusti me vendar, sitneži!« se je togotila druga, ga rahlo sunila v ramo, a se hitro vrnila zopet k vodnjaku ko potonika zardelih lic in blestečih oči, ki so kazala vse prej ko sovražstvo.

»Evo, tudi mojim fantom in vašim dekletom se bude pomladna čuvstva!« se je smejal Murat in mežikaje pomignil k vodnjaku.

»Poznajo se jedva šest dni, pa že počenljajo neumnosti!« se je dobrodušno jezil župnik.

»Božič Eros je začel plesti zlate mreže med Francozi in Kraševkami. Neverjetno! Sinoči, ko sem se vračal iz župnišča, sem zagledal visoko v rogovih stare murve dragonca, ki je šepetal z dekletom na oknu«, je pripovedoval Hueber. »Kako je to možno? On je govoril francoski, ona slovenski; vendarle sta se menda razumela; saj sta se smejala, kakor da sta že davna znanca. Napravil sem seveda velik ovinek, da ju nisem zmotil.«

»Kar ni bilo prav!« je grajal župnik. »Posvariti bi ju bili morali!«

»Ne, ne, v vaš poklic nočem posezati!« se je šalil poštar.

»Ljubezen ima svoj čisto poseben jezik, ki družji in veže vse narodnosti in vse vere ter ne pozna nikakega političnega programa!« je dejal Murat in se ozrl pozornostno.

V tem hipu je namreč stopil na dvorišče berač v ponošenem in dokaj umazanem kranjskem kožuhu, s polhovko na glavi in z debelo gorjačo v rokah. Ponižno se je priklonil in čudno zamahnil z gorjačo. Takoj se mu je približal Murat in govoril napol glasno z njim.

Začudila sta se Wenigar in Hueber, kako se more francoski general razgovarjati s kranjskim beračem, a od strmenja sta onemela, ko sta ujela nekaj francoskih besed, ki so prišle gladko in pravilno iz beračevih ust.

»To je ogleduh — Francoz!« je pošepnil poštar in po njegovem obrazu se je razlil izraz zaničevanja in gnusa.

»Ah, špijon! Nizkotna sredstva uporabljajo ti navidezno nad vse pošteni ljudje!« se je zgražal župnik in vznemirjen bi se bil rad naglo poslovil. Toda berač se je med tem že poklonil, čudno zamahnil z gorjačo ter odšel urnih korakov z dvorišča.

Jutri zjutraj se poslovimo,« je dejal general, ki se je vrnil h gospodom. »Ukaz je prišel preje, nego sem ga pričakoval.«

Z dobro organiziranim turškimi prometom.

Za posledica nemškega zamerjanja naših krajev pod prejšnjim režimom pa je naš del jezera — slaba komunikacija. To priznamo. Ob severni obali vozi železnica, ob naši je ni. Vendar — kar je bilo mogoče, se je že zgodilo in se bo pač po vsej možnosti izpopolnjevalo. Čudežev pa žal ni mogoče delati nikjer in tudi na slovenskem Koroškem ne. Za enkrat je skušala Avtomobilna prometna družba v Ljubljani od pomoči na ta način, da je uvedla med Vetrinjem in Logavesjo avto poštne spof. Avto odpelje ob 4. iz Logavesi in prisne ob 6. 2 min. na postajo Vetrini. Odtod odpelje zopet ob 11.20 min. in pride ob 13.22 min. v Loga ves. Nekaj je!

Dolžnost občinstva pa je sedaj, da pazi in skrbi, da avto ne bo vozil prazen semintja. Ob zadostnem prometu bo gotovo imenovana družba poskrbela, da bo vse čim zložnejše in udobnejše. Za prevažanje prahu, ki

se med vožnjo nabere v avto mesto potnikov, pa menda ni treba ne strehe ne blazin.

Poleg tega je ustanovljena v Vetrinju (ljudska šola) Ekspozitura generalnega komisarijata za tujski promet, ki si stavi zlasti nalogo, preskrbeti letoviščarjem potrebna vozila. Kdor torej hoče od Vetrinja dalje imeti voz, naj torej obvesti imenovano ekspozituro pravočasno o svojem prihodu in naj sporoči želje glede voza, pa mu gotovo ne bo treba nikamor hoditi peš. Pri tej priliki moram še pripomniti, da naj se vse pritožbe, pripombe o pomanjkljivostih ter navesti glede koroških letovišč naslove na ravnost na Tourist - Office, Borovlje. Isti je izdal tudi pregleden prošpekt: »Seznam stanovanj za leto toviščarje ob Vrbskem jezeru«, ki je odsej interesantno proti malenkostni odškodnini enega dinarja (v čemur je zaračunjena tudi poština itd.) vedno na razpolago. Svota naj se priloži z znakmah vprašalnemu pismu.

Telefonska in brzojavna poročila.

SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

LDU Beograd, 3. julija. Današnji 106. redni sestanek narodnega predstavništva je otvoril podpredsednik dr. Ribar ob petih popoldne. Tajnik Vojnovič je prečital zapisnik zadnje seje, ki je bil odobren brez izprememb. Poslanec Zlatič je stavil vprašanje na predsednika zaradi neveljavnosti imunitetnega odbora. Predsednik je odgovoril, da je vse ukrenil, da bi ta odbor vršil svoje posle. Znano mu je tudi to, da je predsednik odbora sklical člane k sebi. Člani pa niso došli. Sedaj hoče tudi predsednik sam pozvati člane odbora brzojavno, naj pridejo v Beograd, ker se jim v nasprotnem primeru odtegne dnevnice. Za tem je prešla zbornica na dnevni red: Debata o volilnem redu. Debata se je vršila popolnoma gladko. Paragrafi 16 do 17 so bili sprejeti, kakor so bili predlagani od odbora. Nato je zaključil predsednik sejo ob poldnevni zvečer ter določil prihodnjo za ponedeljek ob štirih popoldne.

LDU Beograd, 4. julija. V jutrišnji seji narodnega predstavništva se bo razpravljalo 80. člen zakona, ki se tiče vprašanja o količniku. Ker je to zelo važna točka, sodijo, da bo razprava o tem členu trajala dve ali tri seje.

PRENOS VIDOVDANSKIH JUNAKOV V DOMOVINO.

LDU Sarajevo, 3. julija. V sredo, 7. julija, pripeljejo v Sarajevo zemeljske ostanke Vidovdanskih junakov. Pred poštanim poslopjem se bo vršil sprejem ter bodo položili zemeljske

ostanke na voz ter bo pri tej priliki govoril slavnostni govor dr. Lujo Novak. Za tem bo krenil ves sprevod na mesto atentata, kjer bo govoril Vasilij Grdič, nakar bo pevski zbor odpel pesem »Hej trubasi«. Za tem bo krenil sprevod na pokopališče, kjer je prirejena za Vidovdanske junake posebna grobnica.

RADI NEMŠKE ODŠKODNINE

LDU Pariz, 3. julija. (DKU). Po poročilu »Matinovega« poročevalca v Bruslju potekajo pogajanja med Millerandom, Lloyd Georgem, lordom Curzonom in med belgijskimi in italijanskimi delegati in vprašanju razdelitve nemške odškodnine zelo neugodno. Po poročilu lista »Echo de Paris« so se zastopniki Anglije, Francije, Belgije in Italije tri ure pogajali, a brezuspešno. Lloyd George je predlagal kompromis, po katerem bi dobila Francija 52%, Anglija 22%, Italija 10%, Belgija 9 ali 8%, Jugoslavija pa štiri ali pet procentov. Romunska, Portugalska in Japonska pa naj bi si delile ostanek. List pristavlja, da se pogajanja danes nadaljujejo. Belgijski ministrski predsednik se je včeraj razburjen podal k kralju, da mu poroča o poteku pogajanj. Belgija bi morala biti odpravljena najmanj tako, kakor Italija.

ŠLEZVIŠKA MEJA.

LDU Pariz, 3. julija. (DKU). V ponedeljek bodo podpisali pogodbo med Dansko in zavezniki glede šlezviške meje. Nemčija podpisuje pogodbo šele pozneje, ker se vrše med Nemčijo in Dansko še posebna pogajanja.

Politične vesti.

— Ministrski svet. LDU Beograd, 4. julija. Na včerajšnji seji ministrskega sveta, ki je trajala od 10. dopoldne do 1. popoldne, je minister za notranje stvari poročal o uspehih svojega inspekcijskega potovanja po južnih krajih naše države ter predlagal odredbe, ki se naj ukrenejo v svrhu zagotovitve javne varnosti in ki jih je ministrski svet tudi odobril. Sprejet je bil tudi predlog namestnika ministra za trgovino o sporazumu s čeho - slovaško republiko glede izvoza gotove količine moke in pšenice iz naše države. Razen tega je ministrski svet razpravljal o drugih važnih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu.

— Vprašanje pokrajinskih vlad. LDU Beograd, 4. julija. V včerajšnji seji se je bavil ministrski svet tudi o vprašanju preosnove pokrajinskih vlad. Vendar pa v tej seji to vprašanje še ni bilo rešeno.

— Uradniško vprašanje. LDU Beograd, 4. julija. Pri vseh državnih oblastih se je pričelo delo radi razporeditve uradnikov po novi uradniški razporedbi. Vsi starejši uradniki, ki so brez kvalifikacije in ki se sedaj nahajajo na višjih mestih, ostanejo tudi nadalje na teh mestih, vendar pa v bodoče ne bodo več napredovali.

— Plače železničarjev. S sklepom ministrskega sveta so povišane prometnemu osebnju na železnici plače za 50 odstotkov.

— Občinske volitve v Zagrebu. Na knadne volitve za izpraznjena mesta zastopnikov v zagrebškem mestnem zastopstvu se vrše dne 18. julija. Volitve se bodo vršile na 30 voliščih. Izvoljenih bo 20 zastopnikov, ker so komunistični mandati proglašeni za neveljavne. Ldu.

— O veliki Srbiji proti Jugoslaviji sanja sarajevska »Srpska Zora« in ž njo Italijani. Pravi, da za Srbijo po vojni določeni teritorij se del v tri avtonomne okraje: Srbija pred vojno, Črna gora, Bosna-Her-

cegovina, Kotor z Dubrovnikom; Bačka, Banat in Banja; Lika, Banovina in severna Dalmacija, srednja Dalmacija naj se s plebiscitom izreče, kam hoče pripadati. Baje se bo sešla srbska narodna organizacija s takim programom koncem avgusta. Ako do tega pride, bi bil to le smešen naskok na Jugoslavijo.

— Turki nameravajo zažgati Odrin. »Daily Mail« poroča iz Carigrada, da je vodja turških nacionalistov v Traciji Džafar Tajar sporočil zaveznikom, da so Turki pripravljene na skrajni odpor. Zdi se, da bodo Turki ta načrt izvedli in zažgali Odrin.

— Harding, nominiran republikanski predsedniški kandidat, je rojen dne 2. novembra 1865. Dopršil je srednje šole in se nato posvetil novinarskemu delovanju. Harding je bil ustanovitelj, založnik, tiskar, stavec, urednik in reporter časopisa »Morning Star« v Ohio. Kmalu je povzdignil svoj list na tako višino, da je nastavljal pri časopisu 50 oseb, ki so bili vsi solastniki podjetja. Kot politik je bil vedno pristaša republikanske stranke. Leta 1904. je postal član senata države Ohio, leta 1915. pa član senata Zedinjenih držav.

— Poljska prosi pomoči. LDU Pariz, 3. julija. (Dun. kor. ur.) »Chicago Tribune« poroča o porazgovoru med Fochom in britanskim maršalom Wilsonom, povzročeni po nujni prošnji Pilsudskega za pomoč. Porazgovor je trajal nad eno uro. Bavili so se s položajem, nastalem po prodiranju boljševikov. Mislil se, da bodo boljševiki dospeli do Varšave, ako bi jih političnim potem ne prisilili, ustaviti svoje prodiranje. Poljska vojska je po šestletnem boju utrujena in ne more veljati več kot učinkovita armada. Razen tega primanjkuje Poljakom vojnega materiala in zalog. Zmešnjava v krogih poljskega generalnega štaba je velika.

ki jih je sovražnik pri svojem umiku porušil.

— Prevzetje tobačnih tovarn. Uprava državnih monopolov je prevzela v svojo režijo tobačne tovarne v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu ter jim dovolila kredit za nabavo materiala v Holandiji.

— Povratek iz Sibirije. Danes se je peljal skozi Zagreb transport naših vjetnikov iz Srbije in Turkestanja. Vjetniki so iz vseh krajev naše domovine. Potovali so dva meseca in prišli preko Avstrije. Najdaljši transporti sleda.

† Mihael Vošnjak.

Iz Švice je došla presenetljiva vest, da je umrl zaslužni slovenski prvoboritelj Mihael Vošnjak, oče bivšega generalnega tajnika naše mirovne delegacije v Parizu dr. Bogomila Vošnjaka. Mihael Vošnjak je bil rojen 29. septembra 1837. leta v Šoštanju. Vošnjaki, pravzaprav Bošnjaki, so bili begunci iz Bosne. Naselili so se najprej v Vitanju, potem pa v Šoštanju, kjer so začeli že koncem 18. veka z usnjarsko obrtjo, kar je bil začetek velike šoštanske usnjarske industrije. Burno leto 1848. je preživel Mihael Vošnjak v Gradcu, kjer je obiskoval tehniko. Njegovi učitelji so ga nagovarjali, naj bi se posvetil profesuri. Vstopil pa je kot inženjer v službo južne železnice. Bil je še pozneje kot parlamentarec na glasu železniškega strokovnjaka. Njegovo narodno delo se je pričelo že v zreli moški dobi. Za to delo ga je navdušil njegov starejši brat dr. Jože Vošnjak. Jože in Miha sta bila vse življenje nerazdružna, prava plemenita Orest in Pilad. Miha se je vrgel kot prvi jugoslovanski organizator na združništvu ter stvoril v posojilnicah in drugih zadrugah glavne opore obrambnemu delu proti Nemcem in Italijanom. Osnovel je v osemdesetih letih prvo zvezo posojilnic na jugu Avstrije, »Zvezo slovenskih posojilnic v Celju«. Pridobil si je ime očeta slovenskega združništva. V Mariboru je osnoval z Goedelom »Südsteierische Post«, v katero je pisal izvrstne uvodnike. »Südsteierische Post« je postala vsled njegove spretnosti eden najboljših listov na jugu Avstrije. Leta 1882 je bil izvoljen v štajerski deželni zbor. Leta 1885. pa v državni zbor, v katerem je ostal do leta 1897. Z njim je umrl najstarejši slovenski parlamentarec. Na Dunaju je imel velik vpliv. Taafec in Hohenwart sta ga visoko čislala. Mihael Vošnjak je bil tudi pravi povzročitelj »Celjskega vprašanja«, katero je z železno doslednostjo dovedel do konca, dokler ni bila zagotovljena celjska gimnazija. To »celjsko vprašanje« je bilo smrt marsikateremu avstrijskemu ministru. V državnem zboru je Vošnjak deloval predvsem v gospodarskih odsekih. Po smrti svoje žene je Vošnjak sam izstopil iz javnega življenja.

Preselil se je v Gorico in tam nadzoroval vzgojo svojega sina Bogumila. Pa tudi v Gorici se Miha Vošnjak ni odtegnil narodni borbi, v kateri je živahno tudi nadalje sodeloval. Omogočil je s svojim denarjem izdajanje »Vede«, kateri je sam začrtal strogo jugoslovensko smer. Iz vse svoje duše je bil starček za jugoslovensko edinstvo, v katerem je videl edino rešitev za Slovence. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je sam pospeševal beg svojega sina Bogumila v inozemstvo. Dasi politično osumljen, se mu je vendar posrečilo leta 1915 priti v Švico in vrniti se v Avstrijo z važno poslanico sedanega predsednika čehoslovaške republike Masaryka. Zahvaliti se je imel svoji smelosti, da je mogel sivi starček še enkrat prestopiti avstrijsko-švicarsko mejo. Odslej je ostal v Švici v izgnanstvu. Avstrija je zaplenila njegovo premoženje. Živel je v Zenevi in od leta 1916 naprej pa v Territetu. Bodril je naše emigrante in osnoval zanje podporno organizacijo. Svojemu sinu Bogumilu, članu jugoslovenskega odbora, je dal svoj imetek, v kolikor ga je rešil, na razpolago, da je mogel voditi v Evropi in Ameriki propagando za jugoslovensko osvobodjenje. Leta 1917 se je obrnil v nepozabni poslanici na ameriške Slovence. Ko je bila Jugoslavija svobodna, je 84letni starček odlašal z vrnitvijo v domovino. Moral se je podvreči operaciji na obeh. Na enem očesu je skoraj popolnoma oslepel. Mihael Vošnjak je imel namen vrniti se še maja v svobodno domovino, pa prišla je vedno kaka zapreka. Meseca junija so ga že pričakovali v Ljubljani. Nikomur ni sporočil, da je zbolel, temveč je na vprašanje o zdravstvenem stanju odgovoril, da bo 3. julija že v domovini. Umrl je 2. julija, ravno na dan in uro, ko bi se imel odpeljati iz Švice domov. Dne 3. julija ga je čakal dr. Bogumil Vošnjak v Ljubljani, toda mesto njega je prišla — kakor strela iz jasnega neba — vest, da je vlezaslužni slovenski narodni prvoboritelj Mihael Vošnjak zatisnil oči. Tako je sicer doživel uresničenje svojih sanj, zedinjene in svobodne Jugoslavije pa ni videl.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. julija 1920.

— S prvega kongresa jugoslovenskih žen v Zagrebu se nam še poroča: Kongresa se je udeležilo preko 600 zastopnic okoli 200 ženskih društev. Samo Srbijank je došlo nad 200. V imenu Slovenk je pozdravila kongres predsednica splošnega slovenskega ženskega društva, gospa Franja Tavčarjeva. Slovenke so bile živahno aklamirane. Oduševljeno in krasno je govorila ga. Čučkova s Koroškega. Poročala je o razmerah na Koroškem tako živo in pretresljivo, da je ganila vse poslušalke. Na njen govor je predlagala Srbijanka ga. Delia Ivančičeva, ki je bila nedavno v Ljubljani, naj daruje za Koroško vsako v Zvezi včlanjeno žensko društvo mal prispevek. Tedaj se je začelo med društvi pravo tekmovanje. V nekaj minutah je bilo zbranih za naše Koroško nad 28.000 K, za Dalmatince in za Sušak pa blizu 50.000 K. Tu je naše jugoslovensko ženstvo pokazalo znova, da razume svojo nalogo ter da nima za Jugoslavijo odprtih le svojih src, nego tudi roke — denarnice! Za naše brate in sestre v neosvojenih jugoslovenskih krajih deluje naše ženstvo pozitivno, realno, in tu se je zopet dokazalo, da bil delal hudo krivico, kdor bi govoril o »mrtvilo« med našimi ženami. Ga. Vidovičeva je govorila o plodovitem delovanju na Sušaku ter na Reki v zlic vsemu nasilstvu d' Annunzijeve sirove soldateske in birokracije. Hrvatice so odlične »kučegazdarice«. Ves kongres se je vršil v popolnem redu, nekajen slogi in v enodušnem pričanju, da je jugoslovensko ženstvo v prvi vrsti pozvano, utrditi v narodu, zlasti pa v naši mladini neomajno čustvo edinstva.

— Še ena gosarija! Naša trgovska družba »Alko«, ki se nahaja v dobrih narodnih rokah, si je pripravila trgovske prostore v znanem Deghenghijevem poslopju na Gosposvetski cesti. Te prostore je morala popolnoma adaptirati, adaptirati na svoje stroške ter v ta namen vtakniti v staro zidovje kakih 50.000 K. Odpovedati se ji ti prostori niso mogli drugače, nego iz javnokoristnih ozirov. In res so je iz odpovedali! Neki član dotične firme je poslal svojega zastopnika k dr. Gosarju, — imena so mu na razpolago — da bi zvedel, čemu se tvrdki, ki je v dobrih narodnih rokah, odpovedujejo

prostori. Odgovoril je, ne da bi mu bila kri šnila in obraz, da se hočejo ti prostori pridobiti za Gospodarsko zvezo, torej za privatno gospodarsko podjetje, pri katerem je, če se ne motimo, dr. Gosar služil prej, nego je postal poverjenik. Tako postopanje poverjenika se nam vidi zelo praktično, in to iz sledečih razlogov: 1. se gospodarsko oškodujejo trije »liberalci«, 2. se Gospodarska zveza iznebi nadležnega konkurenta, 3. se človek s tem izkaže hvaležnega svojemu prejšnjemu služboдавцу, 4. se Gospodarski zvezi iz »javnokoristnih« ozirov pridobi prostore, katerih adaptacija je stala njene konkurente 50.000 K. — Probatum est — večje objektivnosti se še celo od dr. Gosarja pričakovati ne more!

— Imenovanja pri južni železnici v Sloveniji. Naslov ravnatelja je podeljen centralnemu nadzorniku Andreju Vrečku. Nadalje so imenovani za centralne nadzornike: Fran Arko in inž. Matko Schneller; za višje nadzornike: Karel Czypek, Karel Sajovic, Evsebij Hrašovec in Emerik Maloverh pri obratnem ravnateljstvu v Ljubljani, Avgust Ludvik, načelnik postaje Ljubljana gl. kol., inž. Leon Dolgovsky, načelnik delavnice Maribor; za nadzornike Josip Mejač, Andrej Kneisel, Iv. Arhar, Franc Borštnar, Ivan Gnezda, Franc Lavrič, Rudolf Trusnovič, F. Stubl, Franc Cvek, Alfred Rupp, Fr. Planinšek, vsi pri obratnem ravnateljstvu v Ljubljani; Rudolf Jakhel, postajni načelnik Celje; Rudolf Marazzi, glavne postaje Sisak, Ivan Pirjavec glavar postaje Zagreb, inž. Hugo Hartmann prog. sekc. Maribor kor. pr.; Jos. Tscharr delavnica Maribor; Fran Potočnik, Ljubljana gl. kol., Ivan Pipan Maribor gl. kol. V čin višjih revidentov so pomaknjeni 2 komisarja in 13 revidentov; za revidente je imenovanih 22 pristavov. Od uradniških pripravnikov je imenovanih 1 železniški koncipist in 20 asistentov. Iz vrst raznih poduradniških kategorij je imenovanih 14 revidentov, 5 pristavov in 2 asistentov. Imenovanih je tudi večje število poduradnikov. Razen tu navedenih imenovanj je napredovalo še precejšnje število uradnikov, poduradnikov in slug v višje plačilne stopnje.

— † Ivan Bonač. Redke postajajo vrste naših starih, v jekleni zvestobi preizkušenih sobojevnikov. 4. t. m. preminul je tukaj občeznan in visokočislani občinski svetnik, trgovec, posestnik itd. g. I v a n B o n a č. Z njim je izgubila narodnodemokratska stranka močno oporo, ker pokojnik je njej in njenim idejam služil ves čas svojega življenja z vso vnemo in žilavostjo, ki ga je odlikovala tudi pri njegovem delovanju na polju slovenske obrti in industrije. Samonikel mož v pravem pomenu besede, je pokojnik, ki so mu začetkom njegove samostojnosti stala le najskromnejša materialna sredstva na razpolago, počeni pred dobrih 35 leti z neznamno malo knjigovoznico, vstvaril s svojo neumorno marljivostjo, nedosežno energijo, strogo realnostjo in z vedno zavzetim duhom za moderni napredek velika podjetja, znana širrom naše domovine in preko njenih meja. Vzlic ogromni zaposlenosti ni nikoli odtegnil svojih močij javnim interesom: Kakor je bil v svojih mlajših letih navdušen in vstrajen član Čitalnice, Sokola, pevskih in dobrodelnih društev, tako je pozneje posvečaval z vedno ustrežljivostjo svoje znanje v prid raznim strokovnim društvom in zavodom; zaupanje someščanov mu je poverilo častno mesto občinskega svetovalca, ki je je do zadnjegavestno izpolnjeval. Pokojni Bonač je bil blagega značaja in dobrega srca, mirljuben in vseskozi koncilijant mož, ki je užival splošne simpatije ne samo v mnogobrojnih prijateljskih, marveč tudi v krogih, s katerimi politično ni soglašal. — Teško prizadeti družini naše iskreno sozlagje, njemu pa bodi časten spomin!

— Najnovejša dr. Peganova spletki. Pišejo nam: Tik pred vzklicno razpravo v znani zadevi dr. Oblaka proti dr. Peganu, ki bi se bila imela vršiti 6. julija, je priobčil dr. Pegan v »Slovincu« poslano, s katerim hoče postaviti na laž neko v »nekih listih« priobčeno notico, da je zastopal nemški »Schulverein«, katero naj je »neki njegov nasprotnik izlegel in previdno raznašal«. Ze več tednov staro vest zavrača sedaj Pegan, češ da so ga opozorili na to njegovi »prijatelji«. Čisto prozorno in očividno je, da je hotel zbuditi Pegan tik pred razpravo pri sodnikih sum, da je namreč dr. Oblak avtor dotične notice, s katero pa on nima ničesar opraviti in vplivati nanje. Dr. Peganu pa se ta poizkus ni posrečil, ker je razprava, kakor čujemo, v zadnjem hpu bila preložena in se torej ne vrši.

— Ruski begunci v Novem mestu. Prejeli smo: V Novo mesto so prišli trije odlični Rusi-begunci iskat začasno stanovanje s prehrano. Gospodje so vrlo naobraženi, (vsi govore tudi francosko), fini, prijazni in žele kje na kakih graščini v novomeški okolici, ki jim izvanredno ugaja, dobiti za svoje rodline za nekaj mesecev mirno pribežališče pod gostoljubno streho. A na kaj so naleteli gospodje! Mesto da bi jim šel kak graščak na roko in jih sprejel, ker imajo vsi ogromno prostora in živil, jih celo najbolj zaveden Slovenec skoro ven vrže, akoravno bi seveda plačevali primerne dnevne cene. Vlada ali glavarstvo naj kratkoma odredi tem beguncem naše krvi stanovanje na vsakem gradu po par mesecev. Rusijo bomo še potrebovali, zatojare na dan graščaki, znani po gostoljubnosti (samo za Nemce!) in vlada z enkrat potrebno odredbo! Novomeščan.

— Iz Bele Krašine nam pišejo: Iz vaše nedeljske številke 132. posnemamo krik proti res neznosnim poštnim razmeram. Mi pa tukaj posebno trpimo, od nemarnosti poštnega prometa. Evo vam en slučaj: 10. junija odposlan mi je iz Reke po kurirju važen dopis, 11. junija ob 10. zjutraj predan ekspresno in prilorodeno, pristojba 4 K 40 vin. v Zagrebu, točno označeno, Črnometri via Karlovac. Isti dopis prejel sem dne 14. junija ob 15. uri. Kje je pismo ležalo 4 dni? ni razvidno, ker iz komditete poštno osebe več ne označuje žigov dan prihoda, kakor je bil to običaj v normalnih časih. Pri nas vlada še vedno abnormalni odnosaji. Samo s pristojbami korakamo vedno na više. Navijanje cen je tukaj vsakdanja pojava. Oblasti se sploh ne brigajo, ker so obilno preskrbljene. Živila so res tukaj dražja kot v Ljubljani ali Zagrebu. Cene so samo za norčevanje označene, tam piše n. pr. 16 kron, ko se pa kupi se mora plačati 24 kron. Ne vem, kako pravico se to dogaja? Ali naše oblasti okrajne in občinske tega ne vidijo, ali se daje potuha. Res pa je, da riba od glave smrdi. Še veliko tega je tukaj za prigoroviti, unamo pa, da bo za danes to nekemu odprlo oči. Če pa ne bo to pomagalo, naj se pozvani činitelji pripravijo, da bomo na hitro rano prišli k hitro travo.

Iz naše kraljevine.

— Umesten poziv. Podžupan beograjske občine je pozval k sebi beograjske hotelije in restavrateerje ter jih opozoril na njihovo dolžnost, na katero so pozabili, da naj namreč tudi oni znižajo v svojih prostorih cene živil.

— Za popravo železnic. LDU Beograd, 4. julija. Ministrstvu za promet je odobren kredit 100 milijonov dinarjev za popravilo železniških objektov v stari Srbiji.

— **Napoved!** Kdor ni sam doživel vseh mnogovrstnih eksperimentov, v katerih so tekmovali pri nas v Sloveniji tekoma leta 1919 in 1920 različni pravni, upravni in socialni javenci, res ne bi mogel verjeti, da je kje na svetu kaj takega sploh mogoče. Neizkušeni ljudje z nekoliko neprebavljene teorije so dobili moč v roke kot poverjeniki, kot poverjeniki feldvebelni ali nižje ter so se igrakali z vsakovrstnimi naredbami, ki globoko segajo v socialno in gospodarsko življenje. Kaj se godi sicer po svetu, jim ni bila briga. Zgodilo se je moja volja, in potem naj gre vse drugo v nič! Mnogo teh naredbodajalcev je takih, ki so do časa, ko jim je socialna sreča prinesla blazinast ali lesen sedež v državni službi, komaj še z delom zaslužili kak novič. Kje tudi? Kaj vse so morali prestati pod tem režimom naši industriji, naši hišni gospodarji, naši obrtniki in trgovci, sploh vsi tisti sloji, ki ustvarjajo vrednosti, skrbje za delovne prilike in plačujejo davke. In pri tem vse te socialne in gospodarske naredbe dejansko niso koristile nam konsumentom. Draginja je rasla, pomankanje najhujše vrste je bilo za obleko, za usnje, čevlje, lansko jesen celo za krompir. Res čedne čase ima za seboj Slovenija. Ljudski glas imenuje ta sistem Gosarijo. Konečno je vendar prišla vest iz Beograda, da hoče centralna vlada zlomiti absolutističen in terorističen sistem, ki se je polagoma udomačil v nekaterih oddelkih takozvane pokrajinske vlade. Upajmo, da bodo brzojavnemu poročilu sledila kmalu dejanja. Vsi resni krogi našega prebivalstva imajo več kot dovolj upravnih in naredbenih traparij ter šikan. Treba je, da pride v našo upravo in naše javno življenje zopet mir in zaupanje. Na tem smo bili, da nam Gosarija vzame ves kredit.

— **Za hrabrost pri lanskih operacijah na Koroškem** so bili med drugim odlikovani, poveljnik 45. mariborskega pehotnega polka podpolkovnik Skabar z redom Karagjorgjevičeve zvezde IV. razreda z meči, kapetan Grizold, kapetana Ciril in Metod Rakuša, poročnik Hočevnar, Ahačič, Bevč, Bezjak, podporočnik Ferlič in Knop ter narednik Fras z zlato svetinjo za hrabrost.

— **Koroški komunisti za Jugoslavijo?** Celovške »Freie Stimmen« javljajo, da so koroški komunisti v coni B pričeli z živahno agitacijo in propagando za Jugoslavijo. V koliko odgovarja ta vest resnici, nam ni znano.

— **Kaj pa to pomeni?** »Mariborski delavec« javlja, da je te dni prešlo ravnateljstvo mariborskega gledališča iz Beograda brzojavko, ki je nosila naslov: »Direktor Nučič, Marburg«. Ali je morda službeni jezik ministrstva za prosveto nemški?

— **Iz Maribora** nam z merodajne strani poročajo, da je zdravstveno stanje dr. Sušnika konstantno ugodno in da niso bile resnične pesimistične vesti, ki so se zadnje dni v javnosti širile o njem. Takisto neresnična je seveda tudi vest celjske »Nove Dobe«, ki je celo poročala, da je dr. Sušnik dne 1. t. m. umrl. Na dejama se, da bo dr. Sušnik ne samo okreval, marveč da bo še dolgo živ in po oni znani prislovcu, da dolgo živi tisti, ki ga predčasno proglase za mrtvega.

— **Praznik slovenskih apostolov.** Danes je praznik slovenskih prosvetiteljev sv. Cirila in Metoda. V proslavo tega praznika so sinoči goheli na Koroškem in na Štajerskem številni kresovi.

— **Česko Obec ljubljansko** in slovensko javnost uljudno prosimo, da se v čim največjem številu udeležijo jutri v torek ob 4. popoldne pogreba češkega legionarja, ki je umrl vračujoč se iz Sibirije domu. Umrl je v Logatcu takorekoč pred durmi svoje domovine. Pogreb se vrši iz garnizijske bolnice. Hejnc.

— **Poročila** sta se danes g. Fran Koblica in gđc. Marta Hribarjeva, hčerka metteurja Narodne tiskarne g. Hribarja. Novoporočenca sta vneta člana pevskega zbora »Ljubljanskega Zvona«, ki je sinoči nevesti priredil podoknicó. Bilo srečno!

— **Zastoni** v Zagrebu potuje lahko vsak, ki si v Zagrebu nakupi 20 kg prave o moke, kajti ta stane tam 10—11:50 K, pri ljubljanskih trgovcih pa 15 K za kg. Z razliko, ki se jo na ta način prihrani se pa poplača vožnja tja in nazaj, ki stane samo 68 K. Pri tem izletu se boš prepričal, da se mnogo stvari ceneje kupi v Zagrebu nego v Ljubljani, tako n. pr. sadje, ker stane tam 1 kg marelic 8 K, v Ljubljani pa 24 K.

— **Brzojavne pristojbine** v prometu z Avstrijo. Počenši s 1. julijem t. l. je v brzojavnem prometu z Avstrijo pristojbina za eno besedo 24 par ali 96 vin., minimum 2 dinara 40 par ali 9 kron 50 vin. Za časopisne brzojavke se plačuje za 50 odstotkov znižana pristojbina. Meteorološke brzojavke so pristojbine proste.

— **Privatni brzojavni in telefonski promet** v Bosni in Hercegovini. V Bosni in Hercegovini je počenši s 27. junijem vzpostavljen neomejeni zasebni brzojavni in telefonski promet brez cenzure.

Kultura.

— **Zaključek operne sezone.** Na željo množestvenih B abonementov ter vsled vročine je gledališka uprava sklenila s 3. julijem zaključiti sezono. Cenjeni B abonementi so vsled tega prikrajšani za eno predstavo »Jevgenij Onjegin«, katera v tej sezoni odpade. V prihodnji sezoni se bo ta predstava takoj v začetku vpriporila za B abonement, abonementi blagovolijo to vzeti na znanje.

— **Micić Ljubomir: Spas duše.** Zagreb, 1920. Izdaje knjižare St. Kugli. Str. 64. K 50. — V krasni opremi so izšle pesmi mladega hrvatskega pesnika Micića; Avgustin Ujević pa jim je napisal zanimiv in globok uvod. Lirika! Ze predvojna mlada hrvatska lirika je kazala izrazito težnjo osvoboditi se banalnosti, tisočkrat pogreth, prerimnih in večno istih motivov, prekiniti s ceninimi efekti ter najti nove kalupe, nova sredstva za izražanje lirskih intuicij in senzibilnosti. Med vojno in po vojni se je pojavljala ta težnja še krepkeje, ter je našel ekspresionistični pokret, ki prihaja zlasti iz nemškega slovestva tudi v hrvat. poetih, Krležii, Krklecu, Šimiću, Cesarcu, Ujeviću in dr. dobrih zastopnikov po zunanji obliki in vsebini. Svobodni stih, razne stilске in tipografske posebnosti in včasih izredne smelosti teh pesnitev so seveda simpatične le onim čitateljem, ki ljubijo novost, mnogolikost, pesniško praznovročnost, skratka: nove melodije. Pesništvo ne trpi okamenelosti in mumifikacije; kolikor več imamo Jugosloveni drug od drugega nezavisnih in samoniklih pesnikov, tem bogatejša je naša poezija. Vsako novo strujo moramo torej le pozdravljati. Ne dopuščamo le, da bi se smatrala ena sama za edino pravo, najpopolnejšo in kar takoj že klasično. Klikovstvo je smrt literarnega razvoja. Vsak pesnik poj, vsak pisatelj piši po svoji duši; glavno je, da ima dušo in da ji zna dati umetniškega izraza. Micić je pesnik in njegove pesmi so kriki svetle, revolucionarne duše. Dobrodošel nam je, ker prinaša v svojih stihih novih lepoto, da si je v svojih suhetih omejen skoraj le na mračne tone. Ni vse posrečeno, a že volja je lepa, tem lepša, čim pogumnejša, prevrtaejša in iskrenejša je v svojih sredstvih. Krasno zbirko zato odkritosrečno in toplo pripravljamo.

— **Miguel Cervantes, Tri novele.** Iz španske prevlel dr. Ivo Šorli. V Ljubljani, 1920. Izdala in založila Tiskovna zadruga. V 8°. 96 str. (»Prevođna knjižica« 3. knjiga). Cena broš. K 10, vez. K 16, po pošti 1.80 K več. Avtor nesmrtnega »Don Quisota« je tudi med početniki španske novele. Izmed njegovih takozvanih vzornih novel je izbral dr. Šorli trije za Cervantesa in za njegovo dobo posebno značilnih. »Prevara z ženitvijo« nam pripoveduje prastaro in vedno novo zgodbo o ženinu, ki išče »dobro partijo«, pa se ujame v lastno zanko. Polna romantičnih zapletljajev je novela »Moč krvi« in prav v duhu časa nam slika tretja izborna organizirano bratovščino vagabundov in tatov. — Prevođu je dodal prelagatelj informativen članek o Cervantesu. Knjiga se naroča naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.

— **Jugoslovenska revija v Angliji.** Gosp. Humphrey Milford v Oxfordu izdaja mesečni časopis za jugoslovensko kulturo »Misao«, Tiskova revija vseučiliška tiskarna v Oxfordu. Urednika lista sta Momčilo Seleskovič in dr. Dragotin Subotič. Posamna številka stane 16 šilinga brez pošte. Naročnino in rokopiese je treba pošiljati na naslov »Misao, the university press, Oxford«. Glavni prodajalec za Jugoslavijo je S. Cvijanović, knjigarna v Beogradu. Številka 6. te revije priobčuje dve interesantni razpravi. Hilda L. Lorimer je napisala razpravo »Slovenici«, Seleskovič pa razpravo Herman Wendel in Jugosloveni. Revijo toplo pripravljamo.

— **Novi ilustrovani Dom in Svijet.** Zagreb, St. Kugli, prinaša v br. 12, krasno zbirko slik neosvojenih krajev našega Primorja, kratke opise Reke s Sušakom, Istre z otoki, Dalmacije itd. Izvrstne so Tardovičeve karikature arditov, laških pešev, konjenikov, D' Annunzia i. dr. V oddelku »Kazališček« prinaša slike in karakterizacije naše Mile Šaričeve, tenorja Stepanovskega in basista Zatheya, serijo slik iz »galantnega stoletja« s študijo dr. Jos. Matasovića, nadaljevanje romana Dostojevskega »Mladiec«, Prevostovih »Zenskih listov«, de Amicisa »Zatajena kabanica«, Jos. Dražnovića »Luka Sveti«, Seelingerjevega romana »Petar Voss« ter velezanimiv listek: Naše more itd, Zagrebški »Dom in Svijet« je danes največji in najboljši hrvatski ilustrovan beletrističen in populaano počen list.

Turistika in sport.

— **Klub kolezarjev** in motoeklistov »Ilirija« v Ljubljani priredi v nedeljo dne 11. t. m. cestno dirko Ljubljana - Trzin - Ljubljana. Prireditve se razdeli v tri skupine vozačev in sicer: Skupina seniorjev (več 35 let) poljubna koleza; skupina teških kolez; skupina dirkalnih kolez. Start 11. t. m. ob 7. uri za seniore; ob 8. uri za teške

koleza in ob 8. uri za dirkalna koleza. Prijave za vse skupine sprejema pisмено ali ustmeno tvrdka Svetla, Mestni trg 25. V pripravi so cestne dirke. 18. t. m. Ljubljana-Celje-Ljubljana (dostopna vsem klubom sportne zveze Ljubljana). 1. avgusta Ljubljana-Velikovec (120 km), dostopna vsem klubom Kotarskega saveza.

Sokolstvo.

— **Ljubljanski Sokol** pozivlja brate člane, da se udeležijo čim številneje pogreba našega dolgoletnega zaslužnega člana brata Ivana Bonača, tovarnarja v Ljubljani. Zbirališče v torek ob pol 5. popoldne na vrtu Narodnega doma.

Društvene vesti in prireditve.

— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** V ponedeljek in četrtek moški, v torek in petek ženski zbor, v sredo in soboto skupni vaj. Gotovo vsi in vse!

— **Vpokojeni javni uslužbenici** imajo jutri v torek ob 8. zvečer pri Mraku na Rimski cesti sestanek, na katerem se reši vprašanje glede stanovske organizacije in ustanovitve društva. Stanovski interesi zahtevajo, da se vpokojenci tega sestanka v čim večjem številu udeležijo.

— **Društvo jugoslov. novinarjev** v Ljubljani. Sobotni zelo množestvenilo obiskani občni zbor »Društva jugoslovenskih novinarjev« v Ljubljani je soglasno sklenil nastopni resoluciji: 1. Občni zbor »Društva jugoslovenskih novinarjev« v Ljubljani dne 3. julija 1920 naglašja ponovno z vsem poudar-

kom nujno potrebo in korist edinstvene nacionalne izvestiteljske organizacije in svari odločno proti temu, da bi se osnovala tako organizacija pod tujim inozemskim ali pa enostranskim vplivom. Glede na način in sistem take organizacije opozarja občni zbor jugoslovenskih novinarjev v Ljubljani na resolucije, sklenjene v tem pogledu na prvem kongresu jugoslovenskih novinarjev v Zagrebu novembra 1919 ter ponavlja zahtevo, naj vlada skliče anketo interesiranih krogov, to je novinarskih organizacij, zastopnikov že obstoječih izvestiteljskih institucij, organizacij izdajateljev listov in vlade, ki naj se izrečejo o načinu in sistemu take edinstvene nacionalne izvestiteljske organizacije. Druga resolucija se glasi: »Društvo jugoslovenskih novinarjev« v Ljubljani je mnenja, da bi današnjim razmeram najbolje odgovarjala Zveza že obstoječih novinarskih društev, ki naj zastopa jugoslovenske novinarje na zunanji, v državi sami pa njih skupne interese. Zato predlaga, naj se čim prej skliče kongres jugoslovenskih novinarjev, ki naj spremeni tozadevne sklepe zagrebskega kongresa, osnuje zvezo in da ta zveza prijavi nemudoma svoj pristop k mednarodni novinarski zvezi. Občni zbor je goslovenskih novinarjev v Ljubljani je nadalje sklenil aktivni in pasivni bojkot novinarske agencije Avala. Novo izvoljeni odbor se je konstituiral tako: Predsednik Emil Vodeb, podpredsednik Viktor Čenčič, tajnik Božidar Vodeb, blagajnik Stanko Virant, odborniki: Maks Zagar, Franc Puc in Franc Smodej.

Najnovejša poročila.

NEMIRI V ITALIJI

LDU Lugano, 3. julija. (Dun. kor. ur.) »Corriere dela Sera« poroča, da se oborožene tolpe kmetskih delavcev potikajo in plenijo v pokrajini Bari. Na veleposestnike vršijo pravi pravcati lov in požigajo veleposestva in vile. Besnost poljedelskih delavcev je velika, ker so imeli pri spopadu z veleposestniki na konjih šest mrtvih in 38 hudo ranjenih.

ITALIJANSKI STRAHOVI

LDU Trst, 3. julija. Glasilo republikancev »Emancipazione« objavlja naslednjo izjavo: »Razširjajo se govorice, da poizkušajo Jugosloveni izbrati gibanje, ki pretresa naš narod, in vdreti v Julijsko Benčijo. Iz Ljubljane poročajo o napitnici, ki jo je Aleksander srbski imel tamkaj in katera se je jasno nanašala na zahteve, ki jih goje Jugosloveni do te naše pokrajine. Upajmo, da je ta vest ena tolikih alarmov, ki se kasneje razblinijo. Napitnico Aleksandra Karagjorgjevića jemljemo na znanje, ne da bi ji pripisovali poseben pomen. Na vsak način je dobro, da na oni strani demarkacijske črte vedo, da je zaman vsak up, da se razcepijo stranke v Italiji, v trenutku, ko bi slovenski nacionalisti hoteli iztegniti svoje roke po tem ozemlju. V svoji hiši smo gospodarji in smemo razpravljati in se boriti za svoja načela in svoje ideje. Oni tam na oni strani meje naj se zabavajo z našimi boji, ako jim to dovoljuje njihova lastna srbečica, toda roke naj držijo proč, kajti oni dan, ko bi se pri Jugoslovenih opazil le najmanjši znak kake invazije, bi našel ves naš narod pripravljeno, da vrže sovražnika med njegovo gorovje. Ni treba naglašati, kako stališče bi mi zavzeli oni dan. Dostikrat smo že nedvomno dokazali svoj čud dolžnosti. Zastavo, ki smo jo spravili dne 3. novembra 1918, bomo razvili in se strnili okoli nje, s spomini na vse naše mrtve v srcih.«

NEČEJO V ALBANIJO!

Trst, 4. julija. V Albanijo nočejo več italijanski vojaki. Sedaj so se uprli v Červinjanu vojaki enega bataljona 23. pešpolka, ki so se vračali z zasedenega ozemlja pa so v Červinjanu nepričakovano dobili ukaz, da morajo oditi v Trst. Posredoval je polkovnik Andreoli, kateremu so vojaki izjavili, da gredo z njim kam drugam, kamor hoče, samo ne v Albanijo. V Trst niso hoteli oditi, odpeljal pa se je v Trst drugi bataljon istega polka, kateremu so bili dogodki v Červinjanu neznan.

KONGRES ANARHISTOV

Bologna, 3. julija. Tu se vrši kongres anarhistov iz vse Italije. Prisotnih je okoli 200 anarhistov, med njimi Enrico Malatesta, Armando Borghi in Luigi Fabbro. Kongresu ne sme prisostvovati noben novinar. Zborovalci so sprejeti z velikim navdušenjem dva delegata iz Ancone, ki sta poročala o tamkajšnji revoluciji. V kratkem se vrši v Genovi shod socialistov in pomorskih delavcev, katerega se udeležijo tudi anarhisti.

ANGLIJA PODPIRA KARLA?

Dunaj, 3. julija. »Neues Wiener Journal« poroča, da dobiva zagovornik bivšega cesarja Karla, odvetnik Schager, instrukcije s kakega visokega mesta, ker bi se drugače ne obnašal tako prazveto. Zdi se, da

podpira Anglija monarhistično stremljenje v Avstriji in zato nastopa Schager kot poslanik izgnanega cesarja.

RATIFIKACIJA POGODBE Z AVSTRIJO.

LDU Pariz, 3. julija. (Dun. kor. ur. — Havas.) »Journal officiel« objavlja zakon, s katerim se potrjuje mirovna pogodba z Avstrijo.

ZA ITALIJANSKI - JUGOSLOVANSKI SPORAZUM.

LDU Trst, 3. julija. V petkovi seji italijanske zbornice je, kakor poročajo listi, povzel besedo tudi poslanec Salvemini, ki se je zlasti bavil z jadranskim in albanskim vprašanjem. Dejal je, da vlada o jadranskem problemu ni razvila konkretnega in jasnega programa. Dne 25. aprila je jugoslovenska delegacija povabila našo vlado na razprave v Pallanzi, ki pa se niso prekinile po volji Slovanov, ampak vsled ministrske krize v Italiji. Zaradi tega je govornik zahteval pojasnila, ali namerava vlada nadaljevati prekinjena pogajanja, ali jih pa odložiti za nedoločeno čas. — Nato je Salvemini govoril o jadranskem vprašanju in dejal, da mora vsaka stranka zavzeti jasno stališče. Ljudska stranka, čije zunanja politika, zlasti v jadranskem vprašanju, ni dovolj jasna, še ni pokazala svoje smerice. Nacionalisti naj zahtevajo od vlade, da pove svoje mišljenje, namesto da bi čakali, da se zavrti zbornica, kar bi povzročilo ljute časopisne polemike in razne incidente. Od jadranskega vprašanja je odvisna vsa bodočnost italijanske zunanje politike. Govornik naglašja potrebo italijansko-jugoslovenskega kompromisa, ne za to, da prepustimo Slovanom Dalmacijo, ampak za to, ker bi pameten kompromis moralno vezal obe stranki, da ne bodrita obojestranskega iredentizma. Prepričati je treba, da se Italija in Jugoslavija ne ošibita vsled izdatkov za brodojve; kakaj Jadrana mora biti neutralizirano italijansko - slovensko morje. Italija mora biti prijateljica in desinteresirana posredovalka med vsemi balkanskimi in podonavskimi narodi in more le preko teh pomirjenih držav proziti Rusiji svojo roko. Kdor hoče Dalmacijo, spravlja Italijo v večni boj s Slovani. Italija bi potem podedovala zloglasno avstrijsko politiko, ki bi imela za posledico, da se na ramena Julijske Benčije stvori nova Avstrija, nam sovražna, ki bi imela 25 milijonov prebivalcev, večinoma Nemcev in Madžarov, kateri bi z vsemi svojimi silami delovali na to, da bi nas iz Trsta in Pule vrgli v morje. Zvezali bi se s Srbijo, da nas vržejo tudi iz Dalmacije. Sicer pa je velik pogrešek, ako pripisujemo Dalmaciji izreden strateški pomen. — Glede Albanije je dejal Salvemini, da je albansko vprašanje v zvezi s členom 7. londonske pogodbe, ki določa, da mora Italija privoliti v razdelitev Albanije med Grke in Slovane, da si pa pridržuje protektorat nad ostalim delom. Vlada je izjavila, da se odreče protektoratu in da hoče imeti razdeljeno in neodvisno Albanijo, kar pa znači, da se odrekamo členu 7. londonske pogodbe. Italijanska vlada namerava sedaj revidirati ves londonski pakt in priti do pravičnega kompromisa. (Odobravanje, nemir na desni.)

LDU Trst, 3. julija. »Lavoratore« poroča iz Rima: Položaj na Reki je vsak dan slabši in vzbujta vedno večje vzmernjenje. Prebivalstvo bi se bilo že pobunilo, ako ga ne bi zadrževal najhujši terorizem. Aretirajo vsakega in ga obsodijo v zapor do štirih let, kdor se drzne kritizirati častnike poveljništva ali pa začne kako akcijo, ki jo poveljništvo smatra za politično škodljivo. Obšinska blagajna je prazna, ker je občinski svet izročil poveljništvu nad 20 milijonov. Ne vedo več, kako naj bi plačali uradnike. Skrajni radikali poveljništva zahtevajo, naj se razpusti narodni svet, toda D' Annunzio tega ne

dovoli, ker se boji, da bi ta korak imel težke posledice in napravil mučen svet. Med poveljništvom in narodnim svetom se bje tih, toda ljut boj. Lepi časi soglasja in navdušenja so izginili za vedno. Na poveljništvu kraljuje neka gospa, D' Annunzijsva prijateljica, možster v spletkah, ki dajejo Reki oblažje francoskega dvora, seveda v malen.

Gospodarske vesti.

— **g O bodoči vinski letini.** V Severni Italiji je bilo mnogo dežja, vsled česar se je pojavila peronospora, ki je prouzročila dokaj škodo. Računa se pa navzlic temu na dobro letino. V Švici vinska trta dobro kaže, kljub temu, da je napravila škodo močna suša. Cene niso popustile, narobe kažejo tendenco navgor. V Apuliji zlasti v bližini mesta Bari se je močno pojavila filoksera. Pričuje se obilen pridelek zlasti v vinogradih, ki imajo ameriškansko trsje. V Španiji se vzdržujejo lepe made za bodočo trgatve. Trg je miren, aff cene se drže, ker Francija mnogo kupuje. V Franciji se nadejajo bogate letine. Bali so se slane, in v tistih kritičnih dneh je šla cena močno kvšku. Ostalo je pri strahu. Ko je odcvetela trta, so padle cene. Posetniki velikih zalog močno ponujajo, ali odjem je slab, ker se pričakuje nadaljno popuščanje cen. Transportne prilike so boljše. Za Bordó-vina v steklenicah je močno podraževanje. Lepi in bogati so obeti v Alžiru in Tunisu, doslej ni bilo ne urja ne trtnih boleznii. Tudi na Ogrskem se nadejajo dobre letine, manj ugoden je položaj ob Blatnem jezeru, srednje dobro stoji trta v okrajih Debrecina in Tokajhegalya. Na trgu je tišina, in grede cene navzdol. Tudi v Nemčiji je položaj zadovoljiv. Prej visoke cene popuščajo tako za lansko vino kakor za starino. V Švici je stanje vinogradov doslej ugodnejše nego lani. Vlaga meseca junija učinkovala slabo. Dobro letino si obetajo pa navzlic temu zlasti v kantoni Zürich, Grabunden, Wallis, Waadt. Vegetacija je letos za 2 do 3 tedne naprej, trgatve bo rana. Cene za staro vino popuščajo zlasti za letnik 1918, dočim se boljši pridelek leta 1919 drži v ceni navzlic lepim in bližnjim obetom.

— **g Znižanje izvozne carine.** Generalna direkcija carin razglasa, da se carina na izvoz fižola zniža na 20 dinarjev za 100 kg (doslej 100 dinarjev). Carina na masi se zniža na 3 dinarje za 1 kg (doslej 10 dinarjev). Carina za šunke se zniža na 3 dinarje od kilograma (doslej 5 dinarjev). Carina za soljeno slanino se zniža na 3 dinarje za 1 kg (doslej 5 dinarjev). Carina za salamo se zniža na 4 dinarje za 1 kg. Carina za klobase in suho meso se zniža na 2 dinarja za 1 kg (doslej 5 dinarjev).

— **Novo določbe glede carine** na blago in izdelke, ki jih nabavlja vojno ministristvo in pa druga ministristva za potrebe države, razglasa glavna direkcija carin. Taki trvozi so carine prosti ali le, če se vrše neposredno za državo in ne preko liferantov.

Borze.
LDU Curli, 3. julija. (ČTU) Borza. Devize. Berlin 14, Holandija 196.10, New York 553, London 21.90, Pariz 46.75, Milan 33.70, Bruselj 49.25, Kodanj 91.25, Stockholm 122, Kristianija 91.75, Madrid 92.80, Buenos Aires 228, Praga 12.75, Zagreb 755, Beograd 31, Budimpešta 3.65, Vašava 3.85, Dunaj 3.87, avstrijske žigosane krome 3.90.

LDU Dunaj, 4. julija. Borza. Devize. Amsterdam 5650, Berlin 441.50, Curli 2700, Kodanj 2425, Stockholm 3200. Valute: Nemške marke 437.50, romunski leit 320, leitv 280, švicarski franki 2675, francoski franki 1225, italijanske lire 925, angleški funti 585, dolarji 145, carski rubli 220. V prostem prometu: Zagreb 213—235, Budimpešta plačila v denarju poštne hranilnice 98—108, Budimpešta plačila v žigosanih kronah 98—108, madžarske žigosane krome 95—105, Praga 363—383, Varšava in Krakov v poljskih markah 105—117, česlo-slovaške krome 5000aki 365—385, manjši bankovci 366—386, novi dinarji 850—900.

LDU Praga, 3. julija. (ČTU) Borza. Devize. Beograd 239, Zagreb 59.50, Dunaj 26.50, Valute. Dinarji 235, avstrijske krome 25.50.

Polzvedbe.

— **Polzvedba.** Dotičnika, ki je sprvit ali si na kakršenkoli način prilastil veliko leseno belokranjsko čutaro, prostmo, da jo blagoviti poslati proti povrnitvi stroškov šolskemu vodstvu v Adlešiči (Bela Krajina). — Božo Račić, nadučitelj, Adlešiči.

— **Izgnubila se je zlata zapestnica** v obliki verižice (pancer). Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi na Rimski cesti 9/III, Gomišek. 4909

— **Izgnubila se je v soboto od pol 9. do 9. od Prešernove ulice do Stritarjeve** čapljino pero (Stutz - Reihfeder). Oddati ga je na policiji proti nagradi.

Darila.

Darila. Upravištvu našega lista je poslala za dilaško podporno društvo »Domovina« gđc. Blanka Nemec K 40, mesto dekoracije izložbenih oken! Srčna hvala!

Glavni urednik: Rasto Pustoslenskič. Odgovorni urednik: Božidar Vodeb.

Magajničarka, izvežbana in zanesljiva, se sprejme takoj v večji obrt. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4869

Prodaja se zrcalo in zlatja zapestnica. Knafova ul. 23, pritličje. 4888

Elektrostroji in pisalni stroji vedno najceneje. Ing. Jaritz, Graz, Griesgasse 4. 4900

Prodaja se lep gugalni stol (Schaukel-fauteil) Poizve se v uprav. Slov. Naroda. 4881

Vajenca za puškarsko obrt sprejme F. K. Kaiser, puškar, Ljubljana. 4789

Prodaja se 17 popolnoma novih žalužij z verižicami, salonska stekla in frak. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 4885

Kupi se kompletna oprava za spalno sobo iz trdega lesa novejšega sloja. — Naslov pove upr. Slov. Naroda. 4886

Motorno kolo 4 HP s prestavami, Neckarsulm, v dobrem stanju, se prodaja. A. Maček, Vrtnika 248. 4708

Dve služkinji za kuhinjska dela se sprejmeta. Plača 150 do 200 K. Vpraša se Židovska steza 4, I. nadstropje. 4814

Zlatarski vajenec iz poštene rodbine se sprejme takoj. Lud. Cerne juvelir, Ljubljana, Wolfova ul. 3. 4876

Strednik za vzidanje 18x24 palcev (col) in 200 jutastih vreč za 60 kg naprodaj pri Rojcu, Selo 45. 4892

Samostojna kuharica prvovrstna moč za letovišče se išče za takoj. Plača 300 K. Ponudbe na M. Tekavc, Rimski vrelc pri Guštaju, vsa Kotlje, Koroška. 4871

Kovač, sedlar in več dobrih hlapev se išče. Plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Vpraša se Cesta na Kodeljovo št. 8. 4809

Absolviran šestosolec, vešč tudi slov. stenografije, želi za dobo počitnic primerno službo. Ponudbe pod „primerna služba“ na uprav. Slov. Naroda. 4880

Prodaja se krasen konj, vporaben za jahanje in vožnjo, več konjske opreme, 2 lahna na peresih in 2 ročna voza, možko kolo. Poizve se v Šiški, Celovška cesta št. 65. 1879

Amerikanski žurnali za trgovska in industrijska podjetja so naprodaj po izredno nizki ceni. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod šifro „Žurnali“ 4877

Trstje za stropne izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480 pri večjih naročilih znaten popust Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 4256

Na prodaj takoj spalna oprava za eno osebo: postelja, maza, umivalnik, nočna omara, stoalo za knjige, miza, žimnica, vzmetna žimnica, 4 stoli. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4775

Naprodaj prav dobro ohranjen originalni kodak 8x8 cm (zaklopni žepni format) s kodakovim objektivom in elegantno originalno torbico. Vpraša in ogleda se v Kolodvorski ul. 13, I. nadst. med 1—2 ure. 4837

Za svojo hčerko iščem primerno sobo pri boljši rodbini v Ljubljani za dobo 2—3 mesecev, počeni s 15. t. m. Ponudbe pod „Hčerka 4861“ na upravnistvo Slov. Naroda. 4861

Vodjo pisarne išče lesna trgovska in industrijska družba na deželi, popolnoma večšega v lesni stroki ter knjigovodstva in sestave letnega računa za takojšnji nastop. Ponudbe naj se naslove na upravnistvo Slov. Nar. pod „Lesna družba“ št. 4905. 4905

Neženjen knjigovodja v jutarstih vrečah franko Ljubljana nezacarinjeno brutto za neto po K 160 za kg. Ponudbe na „Atlanta“ Ljubljana. 4899

GOSPODARSKA BANKA V LJUBLJANI,

Dunajska cesta št. 33, I. nadstropje.

Naznanilo.

Usojamo si opozoriti interese, da je novoosnovana Gospodarska banka v Ljubljani začela poslovati in sicer začasno v prostorih Zadrugne zveze, Dunajska cesta 38, I. nadstropje. — Banka daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjige ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. V Ljubljani, dne 3. julija 1920. Ravnateljstvo.

Fried english teacher (American pronunciation). Address by redaction. 4897

Majhno sobo išče član orkestra opernega gledališča. Ponudbe pod J. K. 4872 na upr. Slov. Naroda.

Ure žepne popravilja nasproti glavne pošte F. Čuden Sin, urar v Ljubljani. 3505

Prvovrstna jajca komad po K 140, plavači (Schwimmer) po 50 vin. nudi Em. Supanc v Rogatcu. Telefon št. 1. v Rogatcu.

Pisarniško uradnico, večšo stenografije in strojepisja sprejme takoj dr. Viljem Krejčí, odvetnik v Ljubljani, Wolfova ul. št. 5. 4854

Išče se vila ležeča ob železnici v bližini Ljubljane in nakup ali v najem. Ponudbe pod „M. S. 4795“ na upravnistvo Slov. Naroda. 4795

Nadvaritar išče stalne službe za splošno. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 4808

Prodaja se več vojaške obleke, 5 kg sol za ponikljanje (Nickelsalz) in nekaj pohištva. Poizve se v Kopitarjevi ul. 4./I. 4374

Strojnika, ki zna kuriti lokomobilo z žaganjem, žaganjem, sprejme parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani, za državnim kolodvorom. 4911

Kot zastopnik ali nakupovalec za večje podjetje išče primerne službe soliden mladenič. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 4813

Prodaja se generator 20 kw, stikalna deska, baterija, 150 voltov enakomerni tok. Podrobnosti pri elektrarni Škofja Loka. 4818

Prodaj zaradi pomanjkanja prostora močno motorno kolo s priklopnim vozom v jako dobrem stanju. Pavlin Franc, Tovarniška ul. 191. Zelena jama, Ljubljana. 4778

Prodaja se krasna smirnska preproga 5x4 m. Ogleda se v ponedeljek in torek od 9—12 in od 3—6. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 4894

Kavo po 60 K za kg dokler traja zaloga, odjem najmanj eno vrečo, do 10 vreč, večje množine ceneje, oddaja Jos. Zidar, Ljubljana. 4788

Mlad inženir išče sobe s hrano ali brez nje za 1. oziroma 15. september. Plača sobo event. tudi za avgust. Posteljo in omaro ima svojo. Ponudbe prosijo do 10. t. m. na: Stolfa, Bleiweisova c. 22. I. 4875

Elektrik in ključavničar, absolvent obrtne šole v Gradcu, išče primerne službe. Izurjen pri akumulatorjih. Prevzame tudi vodstvo elektrarne. Ponudbe na upravo Slov. Nar. pod „Elektrik“ 4897. 4899

3000 K nagrade dam onemu, ki mi preskrbi stanovanje od dveh do štirih sob z vsemi pritlikalnimi. Ponudbe pod „Uradnik 4801“ na upravnistvo Slov. Naroda. 4801

Oddamo 40 vagonov

morske soli

Ivan Bonač
tovarnar in posestnik, občinski svetnik ljubljanski itd.

K večnemu počitku ga spremimo dne 6. t. m. ob 5. uri popoldne iz njegovega doma v Šelenburgovi ulici št. 5.

Njegovo neumorno, uspešno delovanje v prid našemu društvu, združeno s čistim značajem, dobrim srcem in izredno osebno ljubeznivostjo nam ohrani blagega tovariša v trajnem spominu.

Lahka mu zemljica!

LJUBLJANA, dne 5. julija 1920.

Načelnstvo.

Avtomobil Opiel Daracco 4 sedeži, 2 cilindra, 12 HP, s streho, v popolnoma dobrem stanju se prodaja. Pojasnila pri Gjurjo pl. Valjak, Kavarna Central Maribor. 4902

Strešna lepenka velike količine, izborna opremljena. Weber — Falkenberg, Achau bei Wien und Berlin. Tvornice katranovih izdelkov in strešne lepenske z velikimi destilacijami. 4903

Bančni uradnik, ki razpolaga za tekoči mesec s časom, sprejme bilančni zaključek, knjigovodstvo ali samostojno francosko, italijansko in angleško korespondenco. Ponudbe pod: „Bilančnik 4827“ na upravnistvo Sloven. Naroda. 4827

Korespondent ali korespondentinja, perfektni stenograf, z znanjem slovenske, nemške in po možnosti srbo-hrvaščine, se sprejme za takoj. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in zahtev glede plače na Vinko Majdič, valjni mlin, Kranj. 4906

Sladkor

češki, v kockah, zaboji po 50 kg, oddaja po K 60.- kg. „Ekonom“, Ljubljana, Sodna ulica 3. 4882

Importerji!

Nudim ladijski tank lahkega bencina, ladijski tank petroleja franko dunavska postaja, točna dobava; 10—100 vagonov saigonskega riža, 1—10 vagonov sociol. žvepla in prosim ponudbe za izvoza proste deželne pridelke. Na željo poslužim s ponudbami vsega importnega blaga. A. Frankl, Wien III. Ungargasse 21. 4884

Vabilo

na XI. redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v St. Vidu nad Ljubljano, t. z. z. z. z. ki se vrši prihodnje nedeljo 11. julija 1920 v pisarni hranilnice ob 9. dopol. DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev račun. zaključka za XI. upravno leto 1919.
5. Slučajnosti.

Št. Vid, 3. julija 1920. Načelnstvo.

Prostovoljna javna dražba

se bo vršila v torek, 6. julija 1920 od 9. dop. dalje v gostilni „Reininghaus“ v Sp. Šiški poleg Keršiča, Frankopanska ulica in se bo prodajalo:

2 spaln. sobi, ena svetla ena temna (novi) z marmornatimi ploščami, ogledali, kredenca za jedilno sobo, miza in stoli, krasen klavir, stojajo toaletno ogledalo, 2 puški (Scheibengewehr), nova stenska ura, 2 možki žepni uri (ena zlata, ena Schaffhausen), skore novo možko kolo kopalna banja, težak avtomobilski kotnik z helrom in nožnikom (Fusspelz) ter različne druge stvari. 4812

Stanovanje v Zagrebu, 2 minuti od drž. kolodvora, 2 sobi parketirani, predsoba, kuhinja, shramba z vsemi pritlikalnimi — menjam za stanovanje v Ljubljani. Povpraša se: Inženirski sektor drž. železnice, Ljubljana, Šelenburgova ul. 2. 4842

Prodaja se približno 2 vagona (200.000 kosov) palec debelih, suhih desk za navadno strešno opeko (Ziegelbretter für Biberschwanziegel), malo rabljenih, kos po 4 K franko postaja Radgona. Vprašati pri posestniku Karla Vogler v Cankovi (Prekmurje). 4890

Služba občinskega tajnika pri občinskemu uradu v Sodražici so odšla po dogovoru takoj. Prošnje je vlagati pri omenjenemu uradu do 15. julija 1920. 4883

Dalmatinsko vino

tudi vermut zajamčeno pristno 10, 11, 12% priporoča po konkurenčnih cenah veletrgovina vina Barbič & Radonič Novi Vođmat v hiši g. Lapajne. Stavbeno podjetje Tavčar & Svetina Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6 se priporoča.

Tavčar & Svetina

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6 se priporoča.

Dvokolesa

nova, z dobro pnevmatik po K 2.800.—, plašči in zračne cevi po znižani ceni. F. Batjoi, Ljubljana, Stari trg. št. 28.

OGLJE in DRVA se kupijo.

Ponudbe na Anončno ekspedicijo, Al. Matelič, Ljubljana. 4762

Mijo Omaben
trgovec in posestnik
Ivanka Omaben roj. Prijatelj
porečena v juniju
Višnja gora Trilšče

Javna dražba

raznih premičnin, sobne oprave, obleke in perila se bo vršila v sredo, 7. julija 1920 ob 9. uri popoldne na Starem trgu št. 20, III. nadstropje.

Prirodni malinov sirup

z rafiniranim sladkorjem vkuhan, se dobi po najnižji dnevni ceni v poljubni množini. — Nadalje: Ekstrakt za umetne soke i. t. d. pri tvrdki

Srečko Potnik, Metelkova ulica (poprej zaloga mengeškega piva).

Zanesljivo reprezentacijsko osebo,

ki obvlada slovenski, hrvaški in nemški jezik popolnoma v pisavi in govoru, sprejme takoj večje industrijsko podjetje v Sloveniji. Ponudbe z natančno označbo dosedanjega delovanja in zahtev na uprav. Slovenskega Naroda pod „Reprezentanca 4835“.

Pozor industrijalci!

Posestvo v Sloveniji z vodno močjo (20 K S) Fracsturbinno, lastno elektriko in vodovodom, gozdom in vrtno ter dvema poslopljema se prodaja. — Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljaš, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5. 4816

TOPLICE pri NOVEM MESTU. : Radio : termalno kopališče. Otvoritev sezone 1. majnika. Zahtevajte prospekte.

Išče se posestvo

s stranskimi posloplji z vodno ali elektr. silo. Ponudbe pod „J. M.“ na Anončno ekspedicijo „JADRAN“ Maribor. 4895

Kompletna električna centrala

400 HP, parni stroj fabrikat „Prve brnske tvornice strojev, direktno spojeno z generatorjem na vrtilni tok 350 K. V. A. 3000 voltov, fabrikat „Siemens-Schuckert“ kotel Babcock-Wilcox. 200 m² kurilne ploščine, stikalna naprava, vsi cevovodi in elektrosvodi ter vse pritlikline. Vprašanja na Persicaner & Comp., Gesellschaft m. B. H., Wien, I., Liebenberggasse 7.

V globoki žalosti naznanjamo, da je v nedeljo dne 4. t. m. v 74 letu svoje dobe za vedno zatisnil svoje oči naš iskreno ljubljani soprog, predobri oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Ivan Bonač

tovarnar, trgovec in hišni posestnik, občinski svetovalec ljubljanski itd. itd.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 6. julija 1920 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Šelenburgova ulica št. 5 na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani. Blagoslovljen mu bodi spomin!

V LJUBLJANI, dne 5. julija 1920.

Marija Bonač, soproga. — Ivan, Fran, Vinco, sinovi. — Lija, Jožica, hčeri. — Fran Bonač, brat. — Ivana Grlice roj. Bonač, Antonija Hertlička roj. Bonač, sestri. — Vsi ostali sorodniki.